

Lukovanský zpravodaj

Z obsahu: Slovo starosty • Nad otázkami občanů • Zprávy ze SVAK • Zprávičky ze školičky • Z uplynulých akcí • Historické okénko • Právní poradna • Společenská rubrika

ČERVEN 2023

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
práce na výstavbě splaškové kanalizace a čistírně odpadních vod se chýlí ke konci. Na úseku stoky A1, odbočka za humna u Kapličky, byla položena do země poslední část splaškové kanalizace. Jednalo se o nejnáročnější úsek stavby, co se podloží týká. Dokončovací práce aktuálně probíhají i na přečerpávacích stanicích č. 2 v Balinech a č. 3 v ulici za hřbitovem, na budovaných příjezdových cestách a při terénních úpravách v okolí objektu čistírny. Do konce prázdnin by měly být hotovy i práce na budově čistírny, spočívající v osazování technologií pro čištění odpadních vod. Jedná se o spleť čerpadel a nerezových potrubí, kterými jsou přečerpávány splašky z jednotlivých betonových komor (nádrží), až do jejich finálního vyčištění a následného vypuštění do potoka Čelešky. Kromě uvedených prací probíhá montáž ovládacích prvků ve „velínu“ čistírny. Na začátek měsíce září je pak plánováno spuštění zkušebního provozu. **Přesný termín pro započetí napojování jednotlivých nemovitostí na splaškovou kanalizaci bude Svazkem vodovodů a kanalizací Ivančice upřesněn.** Zároveň jsou dokončovány práce na opravách povrchů komunikací výkopových rýh, které na první pohled působí poněkud chaoticky. Je to způsobeno tím, že na přípravách rýh pro konečnou úpravu povrchů pracují tři různé firmy v různých částech obce a proto i pokládka asfaltových povrchů probíhá na vícero místech současně tak, jak se je jednotlivým zhotovitelům daří dokončovat. V souvislosti s uvedeným finišováním stavby se na Vás, občany, obracím s výzvou k ohlašování poškození majetků v důsledku stavby kanalizace, a to jak soukromých (poškozené ploty, tarasy), tak i obecních (dopravní značky). Ne každé poškození je ihned viditelné a může se pro-

jevit až časem, jako např. u stávající dešťové kanalizace.

Dnem 10. 7. 2023 započnou práce na opravě krajské silnice. V rámci první etapy bude opravován úsek od čistírny směrem ke kulturnímu domu, a to nejprve v jeho pravé polovině ze směru od Zakřan. Toto rozdělení umožní průjezd pro osobní automobily neopravovanou částí komunikace, nemovitosti přiléhající k opravovanému úseku budou automobily dočasně nedostupné. Po pokládce ložné plochy na opravované straně, budou ve stejném režimu prováděny práce na druhé straně komunikace, přičemž bude osobním automobilům umožněn průjezd po již opravené části. Současně bude opravován v celé šíři vozovky úsek směrem od kulturního domu k Točně. Autobusová doprava bude po dobu oprav jezdit po objízdné trase Zakřany, Vysoké Popovice, Lukovany - Točna. Kompletní dokončení oprav krajské komunikace je plánováno k datu 4. 9. 2023.

Pouze krátce opět zmiňuji problém s vraky aut odstavených na obecních pozemcích. Touto cestou bych chtěl majitele upozornit, že pokud nebude k jejich odstranění postačovat slušná žádost ze strany obce, bude obec bohužel nucena využít za účelem jejich odstranění veškerá k tomu opravňující zákonná ustanovení.

Závěrem mi dovoluji, abych Vám všem poděkoval za nesmírnou trpělivost, kterou již přes rok denně projevujete v souvislosti s komplikacemi a omezeními spojenými s budováním splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod v naší obci a popřál Vám co možná nejpohodovější prožití následujících letních měsíců a dětem nekonečně dlouhé a krásné prázdniny.

Miroslav Hájek

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 13. 5. 2023

Bod č. 1

Usnesení č. 230559

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zapsavatelkou jednání dnešního veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany paní Michaelu Císařovou a ověřovateli zápisu paní Martinu Bulíčkovou a pana Michala Švarce.

Usnesení č. 230560

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 5. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany.

Bod č. 2

Zastupitelstvo obce Lukovany bere na vědomí rozpočtová opatření č. 2/2023, č. 3/2023, č. 4/2023.

Bod č. 3

Usnesení č. 230561

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje poskytnutí příspěvku na pečovatelskou službu Penzionu pro důchodce Rosice pro rok 2023 ve výši 41 343,- Kč.

Bod č. 4.

Usnesení č. 230562

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje návrh na uzavření smlouvy o věcném břemeni č. ZN-014330077699/001-GPM Lukovany.

Bod č. 5.

Usnesení č. 230563

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje návrh na uzavření smlouvy o věcném břemeni č. ZN-014330076189/001-GPM Lukovany

Bod č. 6

Usnesení č. 230564

Zastupitelstvo obce Lukovany zamítá žádost na odkoupení části pozemku p. č. 4922/1, k. ú. Lukovany, obec Lukovany.

Bod č. 7

Usnesení č. 230565

Zastupitelstvo obce Lukovany zamítá žádost o změnu účelu využití parcely č. 4670, k. ú. Lukovany, obec Lukovany, z orné půdy na pozemek určený k výstavbě rodinného domu.

Bod č. 8

Usnesení č. 230566

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje předloženou darovací smlouvu, kterou obec Lukovany bezúplatně přijímá jako dar pozemek p. č. 5117/2, k. ú. Lukovany, obec Lukovany.

Bod č. 9

Usnesení č. 230568

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje oprávnění starosty provádět změny v rozpočtu formou rozpočtových opatření v tomto rozsahu. Změny rozpočtu mohou být provedeny maximálně do výše 500 000,- Kč ve výdajích, do výše 500 000,- Kč v příjmech a do výše 500 000,- Kč ve financování na každé rozpočtové opatření. Zastupitelstvo obce Lukovany pověřuje starostu obce k provádění rozpočtových opatření mezi jednotlivými zasedáními zastupitelstva v případě příjmu a výdajů dotací, výdajů na zajištění chodu obce v případě havárií nebo stavu nouze, výdajů k odvrácení možných škod, kdy schválení rozpočtového opatření je nezbytné a má jen formální charakter, protože výdaj musí být realizován a při převodu peněžních prostředků mezi dvěma ZBÚ podléhajícími rozpočtové skladbě a dorovnání rozpočtu v závěru roku, bez omezení.

Telegraficky ze správy a činnosti obce

1. V září t.r. proběhne ze strany poskytovatele dotace vyhodnocení energetické úspornosti nové osvětlovací soustavy v obci a to komparací předloženého vyúčtování předchozích a současných spotřeb (plateb) el. energie. Tímto aktem skončí povinný zkušební provoz nové soustavy, který musel probíhat v maximálním osvětlovacím režimu. Obec již bude moci přistoupit k regulaci za účelem optimalizace osvětlení, avšak za předpokladu ukončení stavebních prací na většině uličních prostor. O její formě Vás budeme předem informovat, stejně jako o závěrech vyhodnocení zkušebního provozu.
2. Ohledně fixních režijních nákladů na dodávku el. energie k provozu budovy obecního úřadu a kulturního domu přistoupila obec k vypovězení smluvních vztahů s dosavadním dodavatelem, společností Dobrá Energie, a byly uzavřeny smlouvy se spol. Armex Energy. Z důvodu dynamického vývoje cen a predikce jejich snižování byly smlouvy uzavřeny s fixací na jeden rok. Za předpokladu stejné spotřeby el. energie v daném zúčtovacím období dojde k úspoře cca 24 tis. Kč. Nové měsíční zálohy činí 11.110,- Kč budova OÚ, 4.940,- Kč kulturní dům.
3. Po vyhodnocení organizování společenských akcí v oblasti zajišťování občerstvení, zejména s akcentem na kvalitu a vyšší hygienu připravovaných potravin, obec přistoupila k nákupu nerezového 4-trnového párkovače (8.785,- Kč) a kombinovaného kávového pressovače (18.389,- Kč). Jedná se o drobný dlouhodobý majetek, který bude využíván obcí na spol. akcích, popř. bude zapůjčován subjektům pořádající neziskové akce pro občany Lukovan.
4. V přízemí budovy OÚ byla zřízena nová toaleta za účelem zvýšení hygienického standardu a dostupnosti toalety imobilním osobám při využívání společenské místnosti. Náklady formou technického zhodnocení činí cca 8 tis. Kč.
5. Lukovanské muzeum a muzejní sbírky – obec požádala odborné pracovnice Muzea Brněnska o zpracování inventáře sbírky, včetně kompletní fotodokumentace sbírkových předmětů. Zadokumentování, které proběhlo na konci měsíce března, byla po celou dobu přítomna za obec místostarostka. Inventář by měl být hotov během letních prázdnin. Pracovnice muzea byly mile překvapeny rozsáhlostí místní sbírky, kterou označily, v rámci obcí místně spadajících do oblasti spravované Muzeem Brněnska, co do rozsahu za ojedinelou.

Nad otázkami občanů

1. Kolik prostředků bylo vynaloženo na opětovné zprovoznění hostince

Výše rozpisu záloh za energie pro provozovatele (11 tis. Kč/měsíc) nás donutila jednat rychleji a přispět k ekonomické stabilitě provozu. Byla vybudována nová spalínová cesta na plynový kotel, ta stávající zcela nevyhovovala předpisům. Z původního zděného komínu byla odstraněna stará vložka, komín

vyfrézován, vyvločkován, vystrojen a opatřen revizí. Souhrnné náklady na spalínové cesty činily 99.299,- Kč. Do sálu hostince byla osazena krbová kamna v pořizovací ceně 22.377,- Kč s výhledem, že budou přesunuta do společenské klubovny na fotbalovém hřišti, kde stará lokální kamna neodpovídají standardům pro veřejně využívané prostory. Hostinec by byl následně osazen kamny

s výměníkem a připojením na otopnou soustavu, jenž by umožnilo vytápět i toalety. Obec se k tomuto kroku rozhodne dle zájmu o pohostinské služby - již je to jen na občanech.

Ohledně hostince je nutné sdělit další nevyhnutelné investice, bez ohledu na vývoj využívání provozovny. Jsou spojeny s havarijním stavem dřevěné konstrukce zastřešení letní zahrádky (napadení hnilobou), která bude vyměněna. Poptávkovým řízením na dodávku materiálu a práce byl vybrán nejlevnější zhotovitel s nabídkovou cenou 102 tis. Kč.

2. Budou se v nejbližší době realizovat nějaká opatření v souvislosti s polními cestami?

Polní cesty a další možnosti správy v krajině jsou naší prioritou, avšak dlouhodobější a skládající se z řady dílčí kroků. V současnosti jsou základními limity především trvající pachtovní smlouvy na pozemky, kde by nové cesty, pěšiny nebo travní porosty mohly být zřízeny. Dalšími limity jsou finanční prostředky, které alokujeme v rezervě na původně nepředvídané náklady a jenž nejsme v současnosti schopni kvalifikovaně odhadnout (opěrná zeď, vady a poruchy na dešťové kanalizaci). S polními cestami se pojí další „nářky“ občanů, především na katastrofální stav těch stávajících, léta neudržovaných, a pokračující nešvar priorování cest. Dalšími faktory, které do této problematiky vstupují, jsou názory na pojetí nových cest, které by dle některých spoluobčanů měly být především krajinotvornými s převládající ekologickou funkcí.

Při tvorbě plánu v oblasti krajiny se neobejdeme bez jejího zhodnocení, které si můžeme zadat formou zakázky, nebo využít projektu „Model Živá krajina“. Projekt vychází z dobrovolníků, kteří jsou ochotni se podrobit školení, a posléze pracovat s digitálními mapami v naší krajině. Jejich podklady poté využijí odborníci. Pokud by se v naší obce

našli nadšenci a podpora veřejnosti, je místostarostka připravena seznámit občany s detaily, uspořádat přednášku za účasti experta a společně zahájit tento první krok.

Ale k vlastním cestám. Jak jste již byli informováni na zastupitelstvu, cca před rokem došlo k vytyčení pozemků, na kterých dle posledních pozemkových úprav měly být zřízeny cesty. Jednalo se o fázi k vyjasnění vzájemných vztahů a deklarovaného cíle obce vůči zemědělským subjektům. První obnovovanou cestou bude ta vedle zmoly Pod Horkou. Příští vegetační sezonu bude ponechána přirozené sukcesi travního porostu (bude dále zahrnovat mulčování a odstranění difundujících stromů z linie cesty). Cesta má umožnit dostupnost nepřístupných zemědělských parcel a tak v budoucnu založit předpoklad pro větší diferenciaci půdních bloků a pestrost plodin. Cesta zároveň přiléhá ke zmoře, kde má klidový kryt řada živočichů. Pro zachování jisté míry klidového režimu nechceme koncipovat cestu jako průjezdnou pro vozidla (vyžadovalo by mj. terénní úpravy), ale jednostranně dostupnou. Pro pěší bude cesta průchozí, avšak s přísným omezením volného pobíhání psů (lokalita bažantnice).

Jistým oříškem je „krizový stav“ některých úseků stávajících cest (např. úsek kolem vodárny na Ketkovice), kde se situace zhoršuje každým přívalovým deštěm. Obecně jsme se snažili situaci řešit návrhem na využití vhodné zeminy ze zbytkových deponií po výkopových pracích na stavbě kanalizace a provést zásyp největších výmolů. V této oblasti jsme neuspěli z několika důvodů, tím nejzásadnějším jsou nutné rozborů zeminy k následnému použití dle uvedeného záměru. Pro někoho možná paradox, když se ne zřídka objevuje na cestách navážka stavební suti... Bohužel oprava tohoto úseku o velkém spádu náchylného k vymílání, jenž by vyžadovalo příčné protierozní odvodnění, je finančně náročná. Jelikož nás nyní čekají investice prioritnějšího významu (obnova po-

vrchů uliční sítě, výstavba chodníku atd.) a příštím rokem náš rozpočet bude poprvé ponížen o splátku úvěru na výstavbu kanalizace a ČOV, nemůžeme nyní odpovědně slíbit, jakou formou se k tomuto úseku cesty na Ketkovice postavíme.

3. Kdy vyjde kniha o Lukovanech?

Upřímně řečeno, nevíme! Tento záměr jsme převzali od předchozího vedení obce, kdy byla uzavřena smlouva s nakladatelem, včetně vyplacení zálohy. Dále byl zaplacen historik, který sestavil dílčí historickou část a dle našeho názoru velmi hodnotnou. Nicméně žádný další rukopis neexistuje. Jelikož již byly vynaloženy jisté prostředky z obecní kasy, rozhodli jsme se v této věci pokračovat. Avšak narážíme na zdrženlivost případných spoluautorů, kteří mají potenciál a byli ochotni se ve svém čase na díle podílet. Velmi obtížně se nám to říká, ale k této situaci přispěla skutečnost, že v nedávné době vyšla tematicky obdobná kniha a tak pochopitelně případní spoluautoři se nechtějí podílet na něčem, co bude duplicitní. Obdobně je to s využitím řady fotomateriálu atd., který je deponován v našem obecním muzeu a jenž by byl opětovně knižně použit v krátké době. Je jasné, že v této situaci by kniha měla svou hodnotou poznání o Lukovanech rozšířit a doplnit. A to je otázkou změny původně zamýšleného strukturování obsahu a rozsahu knihy. Chtěli bychom s Vámi občany na podzim vydiskutovat právě tuto otázku, tj. obsahový koncept. Posléze usilovat o sbírku dalších informačních pamětihodností, kde jsme již některé dílčí krůčky učinili. Z formálního hlediska budeme muset přistoupit k prodloužení platnosti smlouvy s nakladatelem, pochopitelně s tím, že finální náklady na knihu vzrostou o nárůst výrobních nákladů na pozadí inflace.

4. Jak je to s opravou krajské komunikace a přípravou obnovy chodníku (Dolina – Točna)?

Jak již zaznělo ve slově starosty, během prázdnin bude probíhat oprava povrchu krajské komunikace od ČOV po Točnu a to v celém svém povrchu. Tato investiční akce je v gesci SÚS JmK a vzešla ze společného jednání mezi SÚS JmK a Svazkem vodovodů a kanalizací Ivančice, který přesune do této akce příslušné prostředky z rozpočtu stavby Kanalizace a ČOV Lukovany, jenž byly rozpočtovány na opravu povrchu po výkopu stoky a přípojek.

Obec vstoupila v jednání se SÚS JmK s cílem jednak upozornit na dílčí problémy spojené s uvedenou akcí a nutností jejich řešení (poškozené kanalizační vpusti), dále koordinaci současné pokládky obrubníků podél opěrné zdi k omezení infiltrace povrchové vody za zeď (bude hradit obec) a především koordinace plánované komplexní opravy chodníku na uličním úseku.

Vzhledem k rozpočtu SÚS JmK a vyšším investičním prioritám na další období je riziko, že při odložení této akce nebudou prostředky na tento záměr již uvolněny. Z tohoto důvodu bylo ujednáno, že oprava bude provedena tento rok a SÚS umožní obci následný nezbytný zásah do povrchu vozovky při opravě chodníku v úseku Dolina-Točna a případně dalších úseků (řešení pěší dopravy v nepřehledném úseku u kapličky, výměna obrubníků). Tyto následné stavební akce budou souviset s případnou změnou záruční garance na obec v místě stavebních prací.

Pan M.T. a P.B. provedli zaměření stávajícího stavu a postoupili geodetické podklady projektantovi, který byl vybrán pro přípravu projektu chodníku pro stavební povolení v úseku Dolina-Točna, čímž by byl zahájen první krok k revitalizaci tohoto uličního úseku. Základní koncepce již byla pracovně předložena zástupcům SÚS JmK. Jak jsme již

deklarovali, koncepci chodníku jsme stanovili podle základních standardů i za cenu zúžení průjezdního profilu. Projekt bude vyžadovat stavební řízení vč. vyjádření majitelů sousedních nemovitostí, ale jsme přesvědčeni, že stavba zvedne užitný komfort jak všem občanům, tak právě majitelům dotčených nemovitostí. V případě, že by projekt z nějakého důvodu neprošel stavebním řízením, je připravena obec provést základní opravu povrchu chodníku ve stávajícím neuceleném profilu. Ze shora uvedeného neby-

lo pokračováno v úsilí o získání dotace z prostředků JmK a obec se o ně bude ucházet opětovně s komplexní projektovou dokumentací, budou-li vypsány.

Vybraný projektant byl dále pověřen návrhem koncepce na vyřešení nebezpečného úseku pro pěší při přecházení krajské komunikace v nepřehledné zatáčce (křižovatka u kapličky).

*Miroslav Hájek
Martina Bulíčková*

Zpráva o kanalizaci Lukovany

Vážení občané,

Svazek vodovodů a kanalizací Ivančice – Provoz Rosicko jako investor stavby „Lukovany – kanalizace a ČOV“ předkládá shrnutí průběhu realizace toho projektu a další postup při připojování jednotlivých nemovitostí na kanalizaci.

Samotná stavba byla zahájena 1. března 2022 předáním staveniště sdružení realizačních firem IDPS a VHS Břeclav. Ke dni 13. června 2023 byla dokončena pokládka kanalizačních stok v téměř celé obci. Stejně tak byly v převážné většině obce dokončeny veřejné části kanalizačních přípojek k nemovitostem. Na čistírně odpadních vod byly dokončeny stavební práce včetně samotné provozní budovy. Čistírna i všechny čerpací stanice jsou připraveny k osazení technologických částí.

Podle uzavřené Smlouvy o dílo má zhotovitel povinnost předat dokončenou stavbu do 24 měsíců od předání staveniště, tedy do konce února 2024. Vzhledem k nasazení více pracovních čt se podaří stavbu dokončit o půl roku dříve, než se předpokládalo, tedy do konce září 2023. Toto zkrácení doby realizace bylo v nemalé míře vykoupeno mnohdy komplikovanou obslužností obce, za což se dodatečně omlouváme a děkujeme za tolerantní přístup vás obyvatel obce.

V průběhu měsíců červen – září 2023 budou dokončeny všechny zbývající části stavby a rovněž bude osazena technologie na čerpacích stanicích a čistírně odpadních vod. Dále bude realizováno prodloužení vodovodního řádu k čistírně s její novou vodovodní přípojkou. V tomto období budou probíhat i finální opravy komunikací – místních i krajské. A právě u krajské komunikace od počátku obce po točnu autobusu bych se rád zastavil. Vzhledem ke stavu krajské komunikace se s přispěním zhotovitele a obce podařilo vyjednat se správcem komunikace, tj. Správou a údržbou silnic Jihomoravského kraje, celoplošné opravení této komunikace. Oprava bude spočívat ve sjednocení konstrukčních vrstev cementovou stabilizací a následnou pokládkou obou jízdních pruhů do finálních asfaltů. A právě tyto práce budou poslední zásadní dopravní komplikací v obslužnosti obce. Jsme přesvědčeni, že načasování těchto prací na letní prázdniny je tou nejvhodnější dobou k realizaci celoplošných oprav. Realizovat stavbu bude na náklady kraje a Svazku společnost M-SILNICE. Zahájení těchto prací je předpokládáno 7. července 2023 a dokončení do konce letních prázdnin. Stavba bude realizována v etapách tak, aby byla umožněna základní obslužnost k nemovitostem.

Pro vás jako občany obce a vlastníky nemovitostí jsou bezpochyby velmi důležité informace k napojování vašich nemovitostí na novou kanalizaci. Pokud nenastane žádná zásadní komplikace, proběhnou v průběhu měsíce září komplexní zkoušky čistírny odpadních vod k jejímu uvedení do zkušebního provozu. Zahájení tohoto zkušebního provozu je naplánováno na pondělí 2. října 2023. Současně bude k tomuto datu uvedena do předčasného užívání i celá kanalizační síť v obci včetně čerpacích stanic.

To tedy znamená, že do konce září mohou vlastníci nemovitostí provádět práce a přípravu odkanalizování nemovitostí na svých pozemcích dle schválených projektů a podmínek smluvního provozovatele VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s. divize Brno-venkov, které jsou uvedeny níže. **Pokud nenastanou komplikace s dokončením všech technologií, bude vlastní připojení na kanalizaci možné od 2. října 2023.** Předsed-

nictvo Provozu Rosicko rozhodlo, že stočné bude účtováno až od 1. dubna 2024. Náklady na čištění splaškových vod do této doby ponese Svazek.

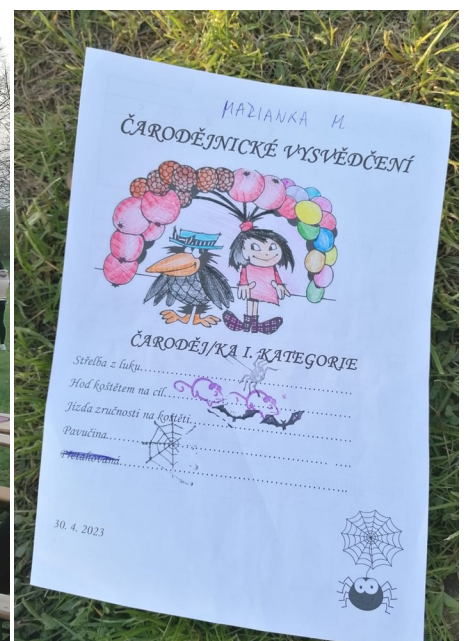
Vzhledem k podmínkám čerpání dotací ze Státního fondu životního prostředí ČR a Jiho-moravského kraje (celkem cca 81 mil. Kč) je nutné k datu ukončení zkušebního provozu připojit minimálně 80 % nemovitostí k zajištění vyhovujících akreditovaných vzorků. Z tohoto důvodu žádáme vlastníky nemovitostí o připojení v podzimních, případně zimních měsících, kdy nebude účtováno stočné.

Ještě jednou děkujeme za vstřícnost a pochopení při realizaci projektu, ale i při připojování jednotlivých nemovitostí na tuto stavbu.

*Petr Koch,
vedoucí technik Provozu Rosicko
Svazku vodovodů a kanalizací Ivančice*

Pálení čarodějnic

Jako každoročně, i letos pořádala obec tradiční „Pálení čarodějnic“, po dlouhé době na fotbalovém hřišti. Pro malé čaroděje a čarodějky bylo připraveno několik dovednostních stanišť. Děti házely koštětem na cíl, prolézaly pavučinou, absolvovaly jízdu zručnosti na čarodějnickém koštěti, střelbu z luku a slalom. S příchodem večera byly vyhlášeny výsledky soutěže o nekrásnější figurínu čarodějnice – se svojí pestrobarevnou čarodějnicí vyhrály soutěž děti z mateřské školičky. Další soutěže - Miss čarodějnice, se zúčastnilo 28 dětí.

Všechny masky byly velice povedené a tak měla porota těžkou práci. Nakonec obdržely titul Miss a cenu všichni zúčastnění. Snad největší úspěch měl ale poslední bod čarodějnického večera – přetahovaná. Nejprve proběhla soutěž mezi děvčaty a chlapci, kterou s převahou vyhrály zástupkyně něžného pohlaví. Pak se přetahovaly děti s tatínky a tatínci dostali od dětí po tuhém boji na frak. Dětem byla po celý večer k dispozici k volným hrám a zábavě i krásně vysečená plocha fotbalového hřiště. Závěrem bychom chtěli poděkovat za spolupráci při přípravě akce a pomoc s její realizací Sokolu Lukovany, Lukovanskému spolku.

Sportovní odpoledne

V pátek 2. června se uskutečnilo ve spolupráci s Mateřskou školou Lukovany na fotbalovém hřišti Sportovní odpoledne. Pro děti byla připravená sportovně či jinak motoricky zaměřená stanoviště. Každý malý závodník sbíral na hrací kartu, na jednotlivých stanovištích, razítka. Za úspěšné splnění všech disciplín čekala na soutěžící zasloužená odměna – oblíbený párek v rohlíku a malinová limonáda. Na hřišti byl také pro děti připravený skákačí Dino hrad, k prohlídce popelářské auto a jistě k velké radosti rodičů i stánek s pestrobarevnými balónky, cukrovou vatou a ledovou tříští. Zlatým hřebem celého odpoledne pak byl příjezd hasičského auta a „koupel“ drobotiny ve vodní pění.

Doufáme, že si všichni malí sportovci odpoledne užili a těšíme se se všemi zase příští rok na shledanou.

Zprávičky ze školičky

Děti z obou tříd Mateřské školy Lukovany vystoupily se svým vystoupením ke Dni matek v sále KD Lukovany dne 18. května 2023.

Nejdříve vystoupily děti z I. třídy. Jejich vystoupení bylo inspirováno pohádkovými písničkami. Pohádka je vyprávění ze světa nadpřirozených jevů a protože pohádkový příběh není vázán na podmínky reálného světa, proto je u dětí i dospělých tak oblíbený. Vše je tedy nereálné a odehrává se v pohádkovém světě. Dětem se vystoupení z I. třídy velmi povedlo a také jim to moc slušelo v pohádkových kostýmech.

Po nich následovalo vystoupení dětí z II. třídy, které bylo inspirováno svatbou. Svatba je obvykle slavnostní vznik manželství, je to světově rozšířený společenský obřad. Historicky se tento obřad vyskytuje v různých formách v naprosté většině světových kultur. V dramatickém vystoupení dětí nechyběla ženichova žádost o ruku, svatební šaty, svatební kytice, družičky a svatební hosté. V podání dětí působila svatba opravdovým a emocionálním dojmem.

Společnou závěrečnou recitací obou tříd MŠ Lukovany děti popřály ke Dni matek všem maminkám, babičkám a prababičkám.

*Moje milá mamička
ta je vždycky jednička.
Uvaří a napeče,
to je ženská člověče!
Svítil slunce nebo leje,
moje máma se vždy směje.*

Děkujeme všem divákům v sále za vytvoření „pohádkové a svatební“ atmosféry, pohodu a podporu, která vystoupení dětí po celou dobu provázela.

Mgr. Hana Opálková, ředitelka

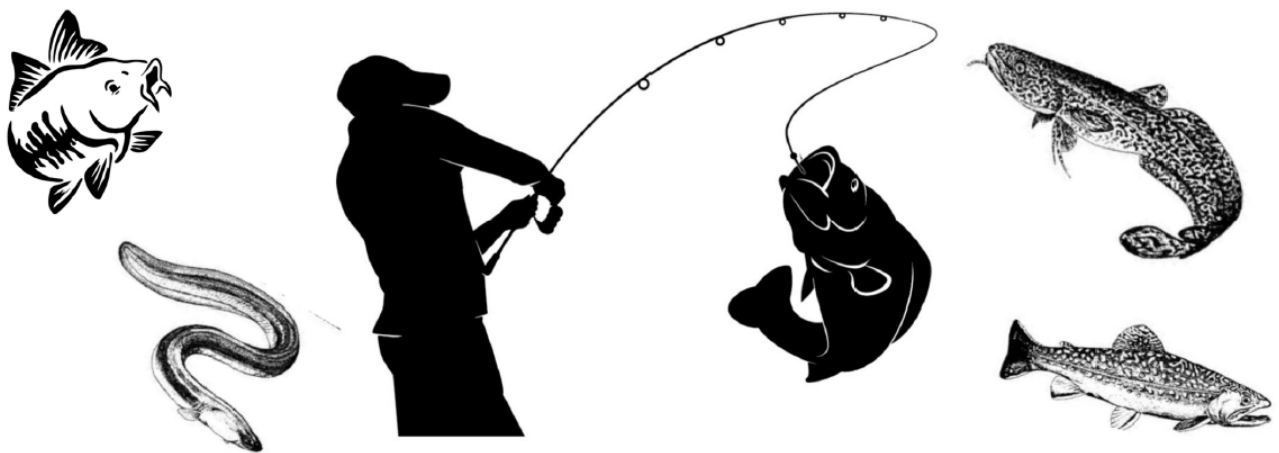

NABÍDKA RYBÁŘSKÉHO KROUŽKU v LUKOVANECH

Zajímají se vaše děti o ryby a chtěly by blíže proniknout do tajů sportovního rybolovu?

Lukovanský spolek přichází s nabídkou rybářského kroužku pro období školního roku 2023/2024 vedeného dvěma nadšenými a zkušenými rybáři z Lukovan.

Pro koho: kapacita cca 5 – 10 dětí školního věku, se zájmem o vodu a ryby. Ať již mladí rybáři co se chtějí zdokonalit, nebo děti, co nikdy nerybařily a chtějí mít náskok ve vědomostech a dovednostech před získáváním prvního rybářského lístku.

Kde: zimní výuka v zázemí klubovny Lukovanských vlčat, nácvik s rybářským prutem na fotbalovém hřišti, několikrát do roka práce na vodě s opravdovým rybařením „chyt' a pust'“ na Lukovanském rybníce (předjednáno s nájemcem).

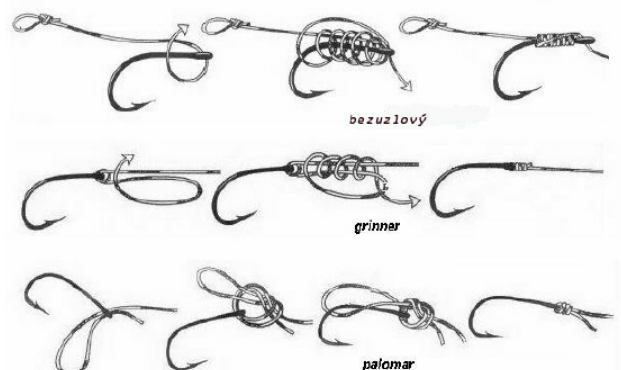
Kdy: pravidelné termíny, čas a rozsah schůzek bude ujednáno společně se zájemci a vedoucími.

Co: určování ryb, ekologie ryb, rybolovné techniky, pravidla rybolovu, sestavování udic, rybářské uzly, práce s rybářským prutem, zdolávání ryby, zacházení s rybami...

Vybavení: pro osvojení práce s prutem postačuje dětský rybářský set (prut s navijákem), jenž bývá k dostání v řadě obchodních řetězců.

Případní zájemci necht' píšit na

vlcata-lukovany@seznam.cz

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala několika spoluobčanům, díky kterým se nám v Lukovanech žije lépe. Jsou to pro mě hrdinové všedních dnů. Obdivuhodné je především to, že svoji pomoc poskytují anonymně, tiše a nezištně.

Prvním z nich je člověk, který se první červnový víkend postaral o to, že se náves na Dolině neutopila v plastu. V pátek jsem totiž přišla ke kontejnerům a ty přetékal odpadky. Když jsem ke kontejnerům přišla v neděli, zjistila jsem, že si někdo dal tu práci a vytahal z nich velké polystyrenové díly, naskládal je na hromadu a do nádob se tak bez problémů vešel drobný odpad, který by jinak poletoval vzduchem a zamořil polovinu obce.

Dalším člověkem, resp. lidmi, jsou ti, kteří nečekají na hromadnou akci a sami z vlastní

iniciativy sbírají odpadky podél cest. Kdo chodíte pěšky, víte, že různých plechovek, lahví, pytlíků atd. se válí všude požehnaně. A je moc fajn potkat někoho, kdo si sobotní dopoledne zkrátí úklidem naší obce a jejího okolí.

A poslední dík je naprosto osobní. Patří sousedce, která bydlí na dolině. Vypravila jsem se synem na nákup. On na svém odrážedle. Ale pod kopcem to vzdal, tak jsme tam odrážedlo zaparkovali. Cestou z obchodu nás čekal šok. Odrážedlo nikde. Opravdu mě to nemile překvapilo a nemohla jsem uvěřit, že otlučený kousek by někoho lákal. Jak jsme ale hledali po nejbližším okolí, vykoukla zmiňovaná sousedka a odrážedlo nám vrátila. Prý se na něm začali vozit nějací starší kluci a tak nelenila a odrážedlo před nimi uchránila. Moc jí děkuji.

Jana Bártková

Historie, lidové zvyky, tradice a církevní svátky perem lukovanského rodáka Františka Svobody

„V dnešní době vědy a techniky známe mnoho věcí, strojů, zemí, atd. „co nám umožní naše věda poznat“. Známe různé části zeměkoule, a v rámci hesla „Poznej svou vlast!“, známe ze zájezdu, studií, voj. cvičení, téměř celou republiku, ale mnohdy toho málo víme o svém rodišti anebo bydlišti.“ Těmito větami začíná Pojednání o Lukovanech sepsané v roce 1966 a právě tyto věty nás přiměly k tomu, že Vám budeme prostřednictvím stránek Lukovanského zpravodaje pravidelně přinášet to, co bylo o jejich historii a o životě jejich obyvatel zaznamenáno rukou tvůrce Pojednání o Lukovanech, Františka Svobody, rodáka z Lukovan. Pokud budete mít co k publikovaným informacím doplnit, neváhejte a ozvěte se. Budeme rádi za každý nový poznatek, sdělení nebo upřesnění.

Není to tak dlouho, co skončilo masopustní období, období Velikonoc a Letnic, na

čtvrtek 8. června letos připadl starobylý svátek Božího těla a za několik dní nás čeká připomínka odkazu mistra Jana Husa. Jak se uvedené svátky prolínaly životem našich předků, jaké zvyky se s nimi pojily? Pojdme si, je nyní připomenut, tak, jak je zaznamenal František Svoboda.

„V únoru se chodily do kostela světít hromničky (svíčky), které se rozsvěcovaly za velkých bouří, nebo se rozsvěcovaly nebožtíkovi za hlavou. Chodilo se též pro svatoblažské požehnání (dávaly se 2 svíčky pod krk a požehnání), prý chránilo před záškrtem. Pak přišly „ostatky“. Držely se 3 dny. V masopustní úterý chodily po vsi maškary s medvědem, živým kozlem a jinými převlečenými figurami dům od domu. Dostávali smaženky, koblihy, uzené maso, buchty, peníze a jiné, což sbíral žid do pytle. Který hospodář měl slivovici, počastoval návštěvníky, a tak se stalo, že k večeru na konec obchůz-

ky některý z průvodu zkoušel chodit s kozlem po 4 nohách. Ze sebraného masa se udělala večere a ostatek se rozvezl dětem a chudým. Večer byla zábava a o 24 hodině se pochovala basa a nastal půst, který trval až do velikonočního pondělí. V této době se nikdo neženil.

Po pochování basy přišla „škaredá středa“, šlo se do kostela na „popolec“, kde kněz při mši pomazal čelo popelem, aby lidé rozjímali nad svými hříchy. Dříve chodila děvčata při vítání jara se „smrtkou“, se zpěvem obešla ves a pak „smrtku“ utopila na znamení vítězství jara nad zimou. O květné neděli se světily kočky. Na Boží hod se světily vejce a pečivo. Na zelený čtvrtek zvonily naposled zvony v poledne a zvonily zase opět v sobotu na „vzkříšení“. Po tu dobu se oznamovala klekání a poledne hrkáním. Někteří kluci měli hrkací trakaře, jiní ruční otáčivé hrkačky, hrkačky na kliku a klapačky. Seřadili se u kříže u kostela, šlo se ke kříži k hájence, odtud ke kapličky, na Draha ke kříži a zpět ku kostelu. Nejstarší řídil hrkací četou, aby byl pořádek; mnohdy padl pohlavek anebo některého zahnal domů – kázeň musela být. Staří pamětníci vzpomínají na „hanění jidáše“. Na Velký pátek a Bílou sobotu se chodilo na „líbání“ Kristových ran na kříži ležícím na zemi. Na Bílou sobotu se chodilo do Popovic na „vzkříšení“, které bylo v 15 hodin odpoledne. Průvod vyšel z kostela, obešel kašnu a vrátil se zpět do kostela. Ženatí, kteří byli s manželkami, šli po „vzkříšení“ domů, kteří byli bez manželek, šli k Hudecům na párek a pivo; svobodní chlapci šli s děvčaty radující se z příchodu jara. Na Bílou sobotu odpoledne již byl svátek. Na „červené“ pondělí chodili chlapci se žílami z vrbových proutí po „mrskutě“. Dostávali od hospodyní a starší od děvčat, s kterými chodili, barevná nebo malovaná vajíčka. Na „červené“ pondělí byly „pomlázkové“ zábavy. Od toho dne začaly zase oddavky.

30. dubna se dávaly za okno vrbové nebo

březové ratolesti, aby neuškodily čarodějnice. Večer pak po západu slunce se pálily na „Drahách“, později v „Každrštánc“ čarodějnice. Byly to hranice z chrastí, které se zapálily a mládež, která si přinesla z domu košťata, tyto zapálila a vyhazovala do vzduchu a křepčila kolem ohně. Dne 1. května oslavovali příslušníci soc. dem. po r. 1906 „svátek práce“. Příslušníci strany klerikální v ten den pracovali a se „socany“ nechtěli mít nic společného. V ten den se šlo na tábor lidu do Rosic, dříve bez hudby a později s hudbou. Po průvodu odpoledne a večer byla taneční zábava.

V Lukovanech se slavil svátek „Božího těla“ v neděli po dni, na který tento svátek připadl. Tento den již ráno byl v Lukovanech opravdu sváteční. Začaly se stavět oltáře, kolem cesty, kudy se průvod ubíral, se stavěly březové máje, hospodáři před svým domem, kudy se ubíral průvod, sypali méně potřebnou trávu, kterou si večer před svátkem dovezli. Oltáře byly postaveny dva na vratech selských usedlostí (u dvora a u Svobodových č. p. 26) a dva skříňové (u Novotných č. p. 9 a u Vyhnalíkových č. p. 22). Průvod vyšel z kostela k prvnímu oltáři ke dvo-

ru, dále ke druhému oltáři u Novotných, dále k Vyhnalíkovým, Svobodovým a zpět do kostela. U každého oltáře sloužil kněz mši s doprovodem harmonia a zpěváků. V průvodu byly školní děti, dále družičky v bílých šatech, které sypaly na cestu lístky kvítků z košíčků, hasiči a veteráni ve stejnokrojích, kněz s ministranty a kostelníkem pod baldachýnem (nebesy). Někdy šla v průvodu hudba. Kol baldachýnu nesli rolníci sochu spasitele, paškál (tlustá svíce) a čtyři lucerny na dřevěných tyčích, toto bylo výsadou váženějších rolníků. Dále šli ostatní občané. Při pozdvihování u každého oltáře hráli fanfáry hudebníci a bylo střídáno

z hmoždířů, kde hmoždíře, oheň a odpálení, obstaral Franci Robert st. Po odsloužení mše u každého oltáře, se lid vrhl na březové májky (které u oltáře byly zdobeny kytkami), lámali z nich snítky a květy, které si dávali doma za obrazy svatých, aby neuhodil hrom. Večer pak byla taneční zábava.

Po I. sv. válce započato s oslavou svátku M. J. Husa. Již před vypuknutím této války sehráno v ten den na „Drahách“ divadlo Mistr Jan Hus. V tento den konána přednáška u postavené hranice, která se pak zapálila.“

*Z Pojednání o Lukovanech vypsala
Martina Bulíčková*

Společenská rubrika

Vítání občánků

Vítání občánků je společenský obřad, který uvádí nově narozené děti do života obce. První vítání občánků začala být organizována národními výbory podle sovětského vzoru v polovině 50. let minulého století se záměrem odvést věřící rodiny od křtů. Zpravidla tuto událost organizovaly sbory pro občanské záležitosti, mnohdy za tímto účelem i zakládáné. Noví občánki během obřadu obdrželi pamětní list, který měl nahrazovat list křestní. První záznam o vítání občánků v lukovanské kronice pochází z r. 1962 a byl zaznamenán tehdejším kronikářem panem Jaromírem Tejkalem. Dle záznamu se toho roku narodilo v Lukovanech 11 nových občánků, kteří byli vítáni do života sborem pro občanské záležitosti na malých slavnostech pořádaných v sále kina (v prostorách domu č. p. 53). Pěknou veselou písničku nebo básničku přednesli, podle záznamu v kronice, malým do života žáci základní školy pod vedením učitelky M. Tejkalové.

V letošním roce jsme v Lukovanech slavnostně uvítali jako nové občánky Terezu Galuškovou, Jakuba Čecha, Natálii Kadidlovou, Michala Petruchu, Adélu Švarcovou

a Izabelu Pelcovou. Malým občánkům přeje-
me do života vše nejlepší a rodičům
k narození jejich děťátka srdečně blahopře-
jeme.

V rámci dalšího malého historického exkurzu dáme opět prostor zápiskům lukovanského rodáka Františka Svobody, nyní tématicky týkajících se popisu dění kolem příchodu děťátka na svět: „Všechno dění v přírodě u jednotlivce (člověka, zvířete a rostlinných druhů) má svůj začátek, prožití svého údobí a konec. Očekávalo-li se zrození dítěte v uzavřeném manželství, bylo toto toužebně očekáváno. Většinou každý čeká kluka a potom děvče. U rolníků bylo dětí většinou více, aby měl kdo na statku pracovat. U domkářů více dětí znamenalo bídu, protože je těžko uživil a oblékal. Rolník dal statek jednomu a druhým dal kousek pole a věno nevěsty nového hospodáře dal buď dceři, která měla možnost se vdát na druhý statek, nebo část peněz rozdělil mezi děti a část si ponechal na stará kolena. Z ostatních se stali domkaři, podruzi, tj. budoucí proletáři. A tak narodilo-li se první dítě a byl to „princ“, byla radost převeliká, ostatní děti se vítaly s menší a menší okázalostí dle jejich počtu. Obstaral se kmotr a jeli s porodní bábou na křtiny.

Rolník si zajel svým potahem a domkař si najal povoz. Měl-li kněz čas, přinesl matriku předem částečně vyplněnou z Popovic a křtil v Lukovanech. Jinak se jezdilo do Popovic. Chlapce držel při křtu na rukou kmotr a děvče kmotra. Při ofěře při křtu se zasunul dítěti pod hlavu peněžitý obnos a na faře neb v kostele se podepsala kmotrem matrika a koupil se na památku křtěnce obraz vypsaný knězem. Peněžitý obnos se řídil dle finančních možností kmotra. Po příjezdu domů se odbyla menší hostina. Šestinedělce nosili do „kouta“ (pokud ležela) přízeň a sousedé buď slepici, nebo nějaké dobroty, které mohla v té době jíst. Když mohla sejít již z postele, šla do kostela k „úvodu“. Ne tak toužebně bylo dítě očekáváno, které vzniklo z nežádoucího poměru. Bylo to buď děvče svobodné, které chodilo s více chlapci a potom se nikdo k tomu nechtěl hlásit, nebo poměr svobodného děvčete se ženatým, poměr rolníka se služkou, poměr svobodné s knězem, důstojníkem, apod. Služebné bylo dítě, pokud bylo malé, přítěží, svobodná v rodině musela snášet hodně ústrků a u těch ostatních byly překážky z majetkových poměrů, apod. Staly se případy, kdy svobodná matka dítě zavraždila (někdy i sebe), aby jí nebylo přítěží. Zákon předepisující dnes alimenty nebyl a těch pár korun co dostala, na výživu dítěte nestačilo. Mnohdy se děti ostatní těchto dětí stranily a říkaly jim „nemáš tátu“ a „pancharte“, a že nemělo mužskou ochranu, ti drzejší je bili. Většina dětí ze zatrpklosti se chtěla pomstít a tak kradli, zapalovali a ničili. Část těchto dětí matky udržely a stali se z nich řádní občané.“

Svatby

V sobotu 10. 6. 2023 si pan starosta odbyl svoji premiéru v roli oddávajícího. Na louce na Končinách sezdal snoubence Leonu Zelenkovou a Lukáše Koláčka. Novomanželům Koláčkovým přejeme do společného života mnoho lásky, štěstí, porozumění a vzájemné tolerance.

A jak probíhalo vše od seznámení děvčete s chlapcem až po svatbu v Lukovanech v minulosti? I toto období života zaznamenal ve svém pojednání již několikrát zmiňovaný Fr. Svoboda. Zde Vám opět v krátkém historickém exkurzu přinášíme jeho záznamy: „Další etapou na cestě byly oddavky, chlapec s děvčetem se seznámil na základě dobrých vzájemných vztahů (zamilovali se jeden do druhého), nebo to bylo přání rodičů (spojení dvou gruntů v sousedství, přínos většího množství peněz, úřednické postavení, apod.), kdy jeden ze snoubenců podlehl nátlaku. Nedostal-li chlapec děvče, dal se na vojnu (sloužilo se až 12 roků), nebo odešel do jiné země Rakousko-Uherska (vydělat peníze, aby dokázal, že je hoden své nevěsty), někdy spáchal sebevraždu sám, nebo i s děvčetem. Děvčata, bylo-li jim bráněno, se trápila a chřadla, nebo se nechala chlapcem přivést do nežádoucího početí, utekla z domu do služby, anebo, byla-li plnoletá, nechali se po útěku z domu oddat v jiné vesnici bez věna a bez otcova i matčina požehnání. Vyvíjela-li se známost ke spokojenosti rodičů i milenců došlo k ohláškám a ku svatbě. Nevěsta si obstarala družičky (3 – 8), ženich zase mládence. Každý si přizval svědka (byl to bratr, strýc, kmotr, švagr, apod.). Týden až 14 dnů před svatbou ženich s nevěstou šli pozvat hosty. Nyní je též v módě posílat svatební oznámení. Před svatbou chodil ženich s nevěstou na katechismus, ke zpovědi a k přijímání. V den svatební se mládenci sejdou u ženicha a družičky u nevěsty. Starší ženy a družičky nevěstu oblékají. Hosté ženichovi jdou do ženichova domu, odkud jdou mládenci do domu nevěstina, kde již čeká nevěsta oblečena s družičkami a svými hosty. Je menší snídaně a potom první mládenec s družičkou žádá rodiče nevěsty i ženicha o otcovské a mateřské požehnání. Rodiče sedí na židlích a ženich s nevěstou klečí před nimi na stoličkách pokrytých vyšívanými ubrusky. Ještě za říkání mládenecova je sly-

šet posmrkování a utírají se slzičky. Rodiče dají požehnání, průvod se seřadí a jde se do kostela. Před oddavkami dá ženich knězi snubní prstýnky (má-li je) a začne sezdávací obřad. Ženicha bývá někdy trochu slyšet odpovídat knězi, ale nevěstu málo kdy, protože vzrušením mluví šeptem. Po oddavkách jde ženich, nevěsta a svědkové podepsat do sakristie matriku (svatební protokol). Ještě v kostele přijímají blahopřání nejbližších příbuzných a vyjdou z kostela, kde stojí zvědavé tetky a babky, aby kritizovaly svatebčany. Z těchto některé jim též blahopřejí. Mezi domem a kostelem se svatebčanům zastavovala brána. Byla natažena vyšívaná pokrývka ozdobená věnečky, jedna babka měla zavínutou panu, jedna měla buď kořalku, nebo víno a za stálého vřískání a juchání dána panu každému pochovat a dali připít, každý ze svatebčanů dal nějaký peníz, za který potom babky koupily nevěstě nějaký dar, nebo jej daly po zaplacení vína (na připitek) na dobročinný účel. Zřídka kdy si za to udělaly hostinu. Zapomněl jsem se zmínit, že až když kněz snoubence oddal, měl první mládenec sundat z hlavy věneček ženichovi a družička nevěstě, na tento okamžik mládenec

s družičkou čekali, aby sebrali oba, komu se to podařilo, musel ten druhý svůj věneček vykoupit (obyčejně za hubičku). Když se šlo po oddavkách na ofěru kolem oltáře, ženich s nevěstou se snažili jeden druhému šlápnout na palec u nohy, komu se to povedlo, byl prý pánem v domě a ten druhý poslouchal. Vyhrávali to ženichové, ale po svatbě brzy poslouchali. Připomínám, že se jednalo o šlápnutí lehké a ne aby nevěstu vezli do nemocnice s rozdrčeným palcem. Po zastavení brány (někdy to zastavovali hasiči svým členům) šel průvod k domu nevěsty, dveře byly zavřené a kuchařky za dveřmi se ptaly, kdo tluče a jiné otázky, na které ženich odpovídal; potom se rozevřely dveře a kuchařky před manželi rozbily hliněný hrnec (střepey prý přináší štěstí), podaly nevěstě pecen chleba a dřevěný nůž, aby ukrojila sobě i manželovi, samozřejmě, že dřevěným nožem to nešlo. Situaci zachránil ženich, vytáhl z kapsy nůž (třeba že jej nikdy v životě nenosil), ukrojil pro nevěstu a pro sebe. Neměl-li nůž, bylo řečeno nevěstě, že neuživí sebe ani manželku. Po příchodu do domu zasedali za stůl a byl oběd. Byla to obyčejně hovězí polévka, hovězí maso s křenem nebo

omáčkou a potom vepřová pečeně, zeli a knedlík, někdy byla husa nebo kachna-
Mezi první večeří a obědem se podávala káva, kláče a cukrovinky a podobně i mezi první a druhou večeří. Na první večeří bývaly řízky s bramborami a salátem (v letní době) a na druhou večeří nějaká roláda, španělský ptáček, roštěnec apod. Byla-li zábava při svatbě, šlo se po obědě do hospody, večer na první večeří a druhá večeře se odbyla po zábavě. Někdy hrávala muzika již od rána na cestu do kostela. Hospodyně po příchodu z kostela rozdávala koláče kolem domu pobíhajícím děčkám a okukujícím tetkám. Na některé svatbě, je-li čiperná družička, mládenec nebo svědek, nejen že říkají o pozhedení novomanželům, ale i veršované říkán-

ky při jiných svatebních úkonech (odchod do kostela, příchod, nošení jídel na stůl apod). Mezi jídlem se vybírá na kolíbku, povijan, na kuchařky a jiné. K půlnoci se provede čepení nevěsty, sundá se jí věnec a dá se na hlavu čepec nebo šátek na znamení že už je ženou. Hosté obdaření výslužkou se rozejdou a ženich s nevěstou se odeberou do připravené světnice na svoji první manželskou noc. Neprohlédnou-li si postel, obyčejně se s nimi po ulehnutí rozsype, protože jim postel rozdělali z háků a jenom návnadově složili. Někde se drží svatba druhý den, anebo příští neděli. Dobrá jídla se zapíjí pivem, vínem a kořalkou.“

Martina Bulíčková

Naši jubilanti

V měsících **dubnu - červnu 2023** oslavili významné životní jubileum (50, 60,70, 80 a více let) tyto naši občané:

Leden

Paní Zora Kocmanová

Duben

Paní Františka Barešová

Paní Ludmila Kavalcová

Paní Marie Králová

Paní Anna Michálková

Paní Lenka Vyhnalíková

Pan Dušan Mauer

Paní Veronika Tůmová

Květen

Paní Anna Procházková

Paní Marie Čejková

Paní Marie Kubalcová

Paní Dana Cahová

Červen

Paní Jana Palasová

Paní Marie Švarcová

Pan Josef Smutný

Pan Pavel Ambrož

Pan Hynek Minář

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví, pohody a životního optimismu.

Dotaz:

Po 10 letech jsem se s přítelem rozešla z důvodu jeho nezodpovědnosti, nevěry, neustálých lží a gamblerských dluhů. Na splacení jeho starých dluhů jsem si před rokem vzala půjčku na mé jméno, neboť on by už žádnou nedostal, a přítel mi jí splácí po 3.000,- Kč měsíčně. Máme spolu 2-letou dceru. Po rozchodu jsme se dohodli, že si dceru bude brát každou druhou sobotu v měsíci, bude mi na ní platit výživné 2.500 Kč měsíčně a půjčku mi bude nadále splácet. Nevím, jestli můžu věřit, že přítel dohodu dodrží, neboť si dceru bere nepravdělně a výživné ani splátky půjčky taky neplatí včas. Navíc mi už před léty slíbil, že s gamblerským skončil, ale našla jsem mu v telefonu aplikace, kde stále sází, proto si myslím, že na něj není spoleh. Přemýšlím, jestli se nemám obrátit přímo na soud, ale bojím se, abych ve finále nedopadla finančně ještě hůř. Přítel pracuje jako kuchař a ve smlouvě má priznaných cca 20.000,- Kč čistého a vím, že bere bokem dalších cca 10.000,- Kč, ale nemám to jak dokázat. Také se obávám, že mi nebude půjčku splácet podle dohody. Chtěla jsem se zeptat, jak dál v této situaci postupovat a také na to, jestli bych případný soud musela platit. Děkuji moc za odpověď.

Jaroslava K., Ivančice

Odpověď:

Pokud Váš bývalý přítel přes svůj slib dále sází, a nedodrží dohodu ohledně dcery, opravdu na něj není spoleh. Pokud se chcete vyhnout soudnímu řešení, doporučuji uzavřít písemně rodičovskou dohodu, nejlépe s úředně ověřenými podpisy, o svěření dcery do Vaší péče, o výši výživného i o frekvenci a podmínkách styku s dítětem. Pokud k tomu nedojde a Váš partner je uveden v rodném listě dcery, jako její otec, můžete podat k soudu návrh na svěření dítěte do Vaší péče a uvést i výši výživného, kterou by dle Vašeho názoru měl otec na dceru platit. Za podání návrhu nemusíte platit nic.

Jestliže Váš partner není uveden v rodném listě jako otec, bude muset nejprve dojít k určení jeho otcovství soudní cestou. Ani v tomto případě nebudete hradit soudní poplatky. Pokud Váš partner své otcovství před soudem nepotvrdí, soud nařídí provedení testů DNA. Jestliže bude otcovství potvrzeno, soud rozhodne také o tom, komu bude dítě svěřeno do péče a otci stanoví výživné. V obou případech soud styk dcery s otcem buď stanoví sám nebo jej může ponechat na dohodě rodičů.

Co se týče úhrady půjčky, je situace podstatně složitější. Pokud by byl Váš bývalý partner ochoten podepsat uznání svého dluhu vůči Vám, co do důvodu a výše, a zavázal by se dluh splácet na základě vzájemně odsouhlaseného splátkového kalendáře, v případě opožděných plateb by byl jeho dluh soudně vymahatelný. Pokud na to Váš partner nepřistoupí, pak vzhledem k tomu, že jste si půjčku brala na své jméno, partnera ke splacení půjčky nemáte možnost nijak donutit.

Vážený odběrateli,

po napojení Vaší nemovitosti na kanalizaci provedou pracovníci VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a.s., provozního střediska Rosice, kontrolu napojení odpadních vod; jestli je provedeno v souladu s vodoprávním povolením na stavbu kanalizace v Lukovanech a územním souhlasem na splaškovou kanalizační přípojku pro Vaši nemovitost. Informaci - souhrn těchto podmínek jste dostali rovněž prostřednictvím oficiálních webových stránek obce Lukovany v prosincovém čísle Lukovanského zpravodaje 2022.

Po přepojení odpadních vod z Vaší nemovitosti na splaškovou kanalizaci, **ještě před záhozem potrubí**, kontaktujte pracovníky provozu VaK Rosice a dohodněte se na termínu kontroly napojení.

Kontakt na pracovníky VAS, a.s., provozu Rosice:

p. Procházka - tel.: 606 769 436, e-mail: prochazka@vasbv.cz

p. Hubinský - tel.: 725 167 589, e-mail: hubinsky@vasbv.cz

Na místě Vám bude vystaven protokol o kontrole splaškové kanalizační přípojky. Předem prosím vyplňte formulář **Podklad pro rozšíření smlouvy – odvádění odpadních vod** (tento formulář bude vložen všem majitelům nemovitosti do poštovní schránky), který bude podkladem pro zavedení stočného a pro aktualizaci údajů stávající smlouvy. Při kontrole a schválení přípojky k užívání předejte tento formulář na místě našim pracovníkům. Na základě tohoto podkladu Vám připravíme a zašleme k podpisu novou smlouvu. **Dle zákona musí být smlouva uzavřena s vlastníkem nemovitosti dle katastru nemovitostí.**

Další informace, týkající se uzavření smlouvy, lze v případě potřeby získat na obchodním úseku VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI, a. s., divize Brno-venkov, Soběšická 820/156, 638 00 Brno - Lesná, tel. 545 532 223, e-mail: zakaznici@vasbv.cz.

Děkujeme za spolupráci

S pozdravem

Bohumil Procházka

Provoz VaK Rosice

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.

Divize Brno-venkov

Soběšická 820/156, Lesná, 638 00 Brno

Bankovní spojení: 3201641/0100

sekretariát: +420 545 532 333, e-mail: sekretariat@vasbv.cz

SÍDLO SPOLEČNOSTI:

Soběšická 820/156, Lesná, 638 00 Brno

IČ: 49455842, DIČ: CZ49455842

Společnost je zaregistrována v obchodním rejstříku

vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl B, vložka 1181

www.vodarenska.cz

Národní cena kvality České republiky 2018 – program START PLUS

Lukovanský zpravodaj, vychází 4x ročně.

Tiskne se pro obec Lukovany. Evidován u MK ČR E 21713.

Vydává Obec Lukovany, Lukovany 70, IČ: 00282031, tel. 546 450 693.

Tiskne společnost Pamiro team s.r.o. (kopírovací centrum Rosice). Bez jazykové korektury!

Příspěvky a ohlasy posílejte na: starosta@lukovany.cz. Příští uzávěrka je 10. 9. 2023